

Budgetunderlag | 2012 - 2014

Innehåll

Inledning	3
Sammanfattning	5
Begäran	6
Nuläget	7
Ärendeutveckling	7
Fler asylsökande	7
Fortsatt många ensamkommande barn	7
Allt kortare väntan för asylsökande	7
Mot kortare vistelsetider	7
Ökat återvändande	7
Tillståndsärenden	8
Anhöriginvandring	8
Färre gäststudenter	8
Arbetskraftsinvandring	8
Många vill bli svenska medborgare	8
Längre väntetider i flera ärendekategorier	8
Ökat behov av kommunplatser	8
Kompetensförsörjning	9
Ekonomi	9
En ny förvaltningslag	9
Utvecklingen 2012-2014	10
Lean som arbetsätt och förhållningssätt	10
Utvecklingsområden	11
Rättslig kvalitet	11
Effektivitet	11
Service	11
Medarbetare	11
Omvärld	12
Migrationsverket som kunskapsmyndighet	12
Beredskap inför förändringar	12
Långsiktig resursdimensionering och finansiering	12
Kompetens	13
Ekonomisk redovisning	14
Ekonomi 2011	14
Resursbehov 2012-2014	16
Anslagsbehållning över 3 procent	16
Överföring av anslagssparande	17
Behov av bemyndigande	18
Investeringar i anläggningstillgångar	19
Räntekontokredit	19
Anslagskredit	19
Avgifter mot inkomsttitel	20
Verksamhet där avgifterna inte disponeras	20
Samråd om avgifter med ESV	21
Anslagsöversikt	22

Inledning

Det är med stor tillfredsställelse som jag kan se tillbaka på ännu ett år av mycket goda resultat för Migrationsverket. Det första jag tänker på är utvecklingen mot kortare väntan för asylsökande. Genom ett nytt arbetssätt har verket på två år mer än halverat väntetiden i första instans. Det är ett kvitto på att verket har valt rätt väg i utvecklingsarbetet.

Även på andra områden ser verket tydliga resultat av det målmedvetna utvecklingsarbete som bedrivs i myndigheten. Det gäller inte minst i fråga om service och tillgänglighet. Under 2010 har Migrationsverket till exempel lanserat flera nya e-tjänster som gör det smidigare och enklare att lämna in och följa sin ansökan. Innevarande och kommande år tar vi ytterligare steg för att möta de förväntningar som de sökande har på service och tjänster. Vi går också vidare i vårt arbete med att utveckla asylprocessen. Det är en prioriterad fråga. Det handlar

om att fortsätta utveckla de delar av processen som rör bosättning, introduktion och återvändande. Ett av de främsta målen är att förkorta den tid som de asylsökande vistas i mottagningssystemet. För att vi ska lyckas med det krävs också att övriga berörda aktörer prioriterar frågorna och fortsätter att utveckla sitt arbete.

Jag är övertygad om att vi får se en fortsatt positiv utveckling av vår verksamhet under den planeringsperiod som ligger framför oss. Det är en övertygelse som jag bland annat grundar på en stark tilltro till det engagemang och den kunskap som finns samlad i verket. Jag tror också att vi kommer att få se fortsatt stora effekter av Lean, det koncept som har legat till grund för de kraftigt förbättrade resultaten i asylprövningen. Under hösten tog verkets ledning beslutet att samtliga delar av myndigheten ska arbeta enligt detta

tankesätt. Redan under 2011 ska vi ha kommit en bra bit på väg i införandet. Det innebär att verket får ett ännu starkare fokus på att skapa så smidiga och effektiva ärendeprocesser som möjligt, till största möjliga nytta för de sökande. Om vi är framgångsrika i införandet blir verket en ännu mer utvecklingsorienterad organisation än i dag.

Samtidigt som jag och mina medarbetare har en stark framtidstro gäller det att vara ödmjuk och ha respekt för uppdragets komplexitet. Jag tänker bland annat på att vi verkar inom ett område som i hög grad styrs av faktorer i omvärlden som är svåra att förutse. Under 2010 såg vi till exempel hur en kraftig ökning av antalet asylsökande från Västra Balkan ändrade våra förutsättningar. Det blir en fortsatt utmaning att möta variationer i flyktingströmmar och migrationstrender. Den senaste händelseutvecklingen i Nordafrika är ett talande exempel på snabbt skiftande förutsättningar. Maktskiftet i Tunisien och Egypten samt utvecklingen i Libyen kan vara början på en dynamisk och oförutsägbar process där det i dagsläget är svårt att dra några slutsatser.

Till en del kan verket möta olika händelser i omvärlden genom interna omprioriteringar och inre flexibilitet. Det är dock väsentligt att myndigheten tillåts prioritera andra ärendekategorier med bibehållen, jämn och stabil personell dimensionering vid tillfällen då antalet asylsökande sjunker. Ett långsiktigt perspektiv med en kontinuitet i arbets sättet och jämn produktion skapar en hållbarhet över tid. Det krävs också en finansiering som är följsam i förhållande till skiftande behov och som medger snabb omställning till nya förutsättningar.

I det här budgetunderlaget lämnar verket förslag till budget för åren 2012-2014. Bedömningen av hur verksamheten och kostnaderna kommer att utvecklas grundar sig på den prognos som verket lämnade till regeringen den 23 februari 2011. Mot bakgrund av den aktuella utvecklingen ser verket på flera punkter behov av förstärkning av de preliminära budgetramar som regeringen föreslår i budgetpropositionen. Behovet av förstärkning uppgår till 168 miljoner kronor på det så kallade förvaltningsanslaget för budgetår 2012, cirka 167 miljoner kronor för 2013 och 189 miljoner kronor 2014.

Verket vill också lyfta fram de kvarstående behoven innevarande år. Den förstärkning som verket gjorde 2010 för att möta ett ökat antal asylsökande finansierades genom en utökad anslagskredit. Det gav ett underskott som verket har med sig i budgeten för innevarande år. För att myndigheten ska nå balans i budgeten inför de kommande åren är det nödvändigt att verket får full kompensation för kostnadsökningen och tillförs medel som täcker underskottet.

Migrationsverket har tagit stort ansvar att med begränsade resurser hantera den ökade ärendevolymen som inträffade 2010. Givet det svåra statsfinansiella läget, till följd av finanskrisen, har Migrationsverkets personal bidragit med

större kraft och energi än vad som normalt kan förväntas av en myndighet. Om inte den finansiella situationen för myndigheten förbättras i enlighet med förslagen i detta budgetunderlag, kan följderna bli mycket besvärliga konsekvenser i fråga om produktivitet och personalens arbets situation med negativa påföljder för de sökande. Risken är också att verket tappar kraft i utvecklingsarbetet och att planerade vinster i form av bland annat ökad effektivitet inte kan tas tillvara.

Det är med andra ord av stor vikt att finansieringen är långsiktig och anpassad till behoven över tid. Den långsiktighet och följsamhet som regeringen tidigare har visat i sin styrning av myndigheten har varit en viktig förutsättning för verkets positiva resultatutveckling. Fortsatt stabila planeringsförutsättningar ger en god grund för myndighetens arbete under kommande år.

Med den här skrivelsen lämnar verket inte bara förslag till budget. Vi beskriver också en del av de ambitioner som vi har för framtiden och hur vi avser utveckla verksamheten. Vi befinner oss i en tid då den internationella migrationen tonar fram som en allt viktigare fråga och där rörligheten av människor ställer ökade krav på bland annat Migrationsverket. Verket har ett uppdrag av växande betydelse.

Med den inriktning och den budget som verket här föreslår, bedömer jag att myndigheten kan genomföra uppdraget på ett bra sätt och samtidigt fortsätta att bedriva ett kraftfullt utvecklingsarbete som gör Migrationsverket ännu bättre rustat att möta dagens och morgondagens krav.

Dan Eliasson

Sammanfattning

Migrationsverkets verksamhet påverkas i stor utsträckning av faktorer i omvärlden som är svåra att förutse och att påverka. Oro och konflikter i olika länder kan leda till snabba förändringar och att fler söker sig till Sverige för att söka asyl. Verket måste därför ständigt ha en beredskap för att möta förändringar i ärendevolymer och typ av ärenden. Detta kan få till följd att vissa ärendekategorier måste nedprioriteras. Erfarenheterna det senaste året visar att genom ett flödesorienterat arbetssätt kan prövningen av asylärenden ske betydligt snabbare än traditionellt. En avgörande faktor för ett stabilt system med korta handläggningstider är att verkets kapacitet för prövning är dimensionerad för att klara även hastiga och tillfälliga uppgångar av antalet asylsökande. För att bedriva en stabil verksamhet krävs stor inre flexibilitet och långsiktig resursdimensionering.

En av Leanfilosofins grundläggande värderingar är att ha ett långsiktigt tänkande och att skapa jämna och kontinuerliga arbetsflöden hållbara över tid. Med en jämn personell dimensionering får myndigheten en stabilitet och ges möjlighet att göra lämpliga prioriteringar i verksamheten från en tid till en annan. Detta förutsätter en långsiktig planering som omfattar mer än ett budgetår i taget. Att öka eller minska kapaciteten genom omfattande rekrytering, respektive avveckling av personal är ineffektivt, kostsamt och tar lång tid innan det ger effekt i produktionen.

Förändringar i omvärlden ställer även krav på en följsam styrning av myndigheten från regeringens sida. För att verket ska ha bästa möjliga beredskap för skiftande behov krävs inte bara en intern flexibilitet utan också en finansiering som är anpassad till den osäkerhet som präglar verksamheten. Med rätt förutsättningar kan verket säkerställa ett bättre resursutnyttjande och undanröja risken för produktionsstörningar och kompetensförluster.

Migrationsverket har som ambition att fortsätta utvecklas som en kunskapsmyndighet och mötesplats kring vilken migrationen som företeelse och kunskapsområde kretsar. För att möta behovet av forskning inom migrationsområdet kommer Migrationsverket bland annat att i samverkan med forskarvärlden utveckla och identifiera prioriterade områden som är lämpliga för forskning. Ny kunskap inom området ska skapas, spridas, användas och utvecklas. Samverkan och återföring genom forskning och utveckling är en del av verkets kvalitetssäkring.

Vidare effektiviseras myndighetens verksamhet bland annat genom en successiv övergång till en utvecklad e-förvaltning där nyttan optimeras och servicen förbättras. Genom att införa e-tjänster blir verket tillgängligt dygnet runt och nåbart från alla platser i världen.

I och med det nya arbetssättet kortas handläggningstiderna och asylärendena avgörs snabbare. Som en följd av detta förväntas fler personer återvända. Ansträngningar för att åstadkomma ett effektivt och värdigt återvändande för de personer som har fått ett slutligt avslagsbeslut har givit resultat. Återetableringsstödet tillsammans med möjligheten att erbjuda så kallat reintegreringsstöd efter återvändande är två viktiga verktyg i arbetet. Verket är därför angeläget om att återetableringsstödet förlängs, så att det gäller även efter den 1 januari 2012.

Antalet ensamkommande barn som söker asyl i Sverige har det gångna året varit högt och antalet förväntas ligga kvar på en förhållandevis hög nivå de närmaste åren. Bristen på anvisningsplatser i kommuner är stor. Det krävs att kommunerna tar ett ännu större ansvar för att Sverige ska kunna leva upp till sina åtaganden och ge det förväntade antalet barn och unga ett tryggt mottagande. Frågan är fortsättningsvis av mycket stor betydelse.

Budget i balans

För att få till stånd ett stabilt system med korta handläggningstider som är hållbart på lång sikt bedömer verket att det behövs en förstärkning av anslagen. De tilldelade anslagsramarna i regeringens förslag till budget (PROP. 2010/11:1 utgiftsområde 8) för förvaltningsanslaget täcker inte de beräknade behoven för åren 2011-2014 om verket ska fullgöra uppdragen med budget i balans.

Om verket inte får tillskott fullt ut i enlighet med den prognos som lämnades den 23 februari 2011 kommer resurserna inte att svara mot behoven. Konsekvenserna blir att måluppfyllelsen blir lägre och att balanserna inom tillståndsprövningen ökar och handläggningstiderna blir markant längre. Förslaget i prognosen innebär att verket skapar en flexibel organisation för att hålla nere handläggningstider och minska kostnader.

Tillgänglig anslagskredit är cirka 72 miljoner kronor, vilket inte är tillräckligt för att täcka underskottet 2011. Eftersom volymer och förutsättningar för verksamheten snabbt kan förändras är det viktigt att verksamheten är rätt dimensionerad vid verksamhetsårets början och att anslagskrediten kan ge den möjlighet till flexibilitet som den är avsedd för på kort sikt om behov uppstår. Anslaget för ersättningar och bostadskostnader inom utgiftsområde 8 och anslaget för kommunersättning inom utgiftsområde 13 är inte dimensionerade för de volymer som nu förutses i verkets prognos och behöver därför förstärkas.

Begäran

Migrationsverket yrkar att kompensation ges för de utgifter som är volymstyrda.

Den förväntade mängden ärenden under perioden medför att resursbehovet inte ryms inom de ramar som anvisas i Budgetpropositionen för 2011. För att verket ska klara uppdraget med en budget i balans och för att verksamheten ska bedrivas i överensstämmelse med mål och

styrande förordningar krävs en finansiering som svarar mot de behoven. Behoven redovisas per anslag för respektive år i tabell 1 och avser differensen mellan de förväntade utgifterna och de föreslagna anslagen i Budgetpropositionen för 2011. För härledning av beloppen i tabell 1 hänvisas till Migrationsverkets prognos lämnad den 23 februari 2011, kapitel 5, ekonomisk prognos.

Tabell 1 – Yrkade medel för perioden 2011 – 2014 (mkr)

Anslag		2011	2012	2013	2014
Utgiftsområde 8, Migration					
1:1	Migrationsverket	77	168	167	189
1:2	Ersättningar och bostadskostnader	995	1 145	1 351	1 266
1:3:6	Vidarebosättning	1	0	0	0
1:6	Offentliga biträden i utlänningsärenden.	0	29	18	18
1:8	Från EU-budgeten	9	0	3	8
Utgiftsområde 13, Integration och jämställdhet					
1:2	Kommunersättningar	532	459	1 855	2 236

Ovanstående behov bygger på att inga underskott förs över mellan åren.

Migrationsverkets utvecklingsarbete sker utifrån en helhetssyn där flexibilitet, långsiktighet och kontinuitet i arbetet främjas. En grundläggande värdering för verket, som också överensstämmer med Lean, är att se verksamheten i ett långsiktigt perspektiv med jämna och kontinuerliga arbetsflöden. Med en stabil personell dimensionering kan verket göra lämpliga prioriteringar. En beredskap kan skapas med en flexibel kompetens som

gör det möjligt att växla mellan olika ärendekategorier, beroende på var behovet för tillfället är störst.

När omvärldens förutsättningar förändras ställs även krav på en följsam styrning av myndigheten från regeringens sida. För att verket ska ha bästa möjliga beredskap för skiftande behov krävs såväl en intern flexibilitet som en följsam finansiering.

Nuläget

Ärendeutveckling

Här följer en kortfattad beskrivning av nuläget inom verksamheten. Uppgifterna är hämtade från Migrationsverkets prognos som lämnades den 23 februari 2011 samt myndighetens årsredovisning för 2010.

Fler asylsökande

Antalet asylsökande ökade från 24 194 under 2009 till 31 819 under 2010. Det är en ökning med 32 procent. Förklaringen till ökningen är framförallt att det har skett en kraftig uppgång av antalet sökande från Serbien sedan kravet på visum slopades. Under innevarande år väntas antalet asylsökande ligga kvar på ungefär 30 000 och från 2012 och framåt ligga på en nivå omkring 29 000 per år. Det är den nivå som förslaget till budget baserar sig på. Oro och konflikter i olika delar av världen exempelvis Västra Balkan, Irak, Somalia/Afrikas Horn, Nordafrika eller Afghanistan kan leda till en snabb ökning av personer som söker asyl i Sverige. Osäkerheten om utvecklingen på lång sikt är naturligtvis stor.

Fortsatt många ensamkommande barn

Antalet ensamkommande barn som söker asyl i Sverige har under det gångna året varit fortsatt stort (2 393) och antalet väntas ligga kvar på en förhållandevis hög nivå de närmaste åren. Prognosen är att antalet blir 2 400 per år. Migrationsverket har under 2010 vidtagit åtgärder och förstärkt arbetet med att få fler kommuner att ta ansvar för mottagandet av de unga. I början av 2011 hade 189 kommuner en överenskommelse om mottagande med Migrationsverket. Bristen på anvisningsplatser är dock fortfarande stor. Det krävs att kommunerna tar ett ännu större ansvar för att Sverige ska kunna leva upp till sina åtaganden och ge det förväntade antalet barn och unga ett tryggt mottagande. Frågan är även fortsättningsvis av stor betydelse.

Allt kortare väntan för asylsökande

Arbetet med att korta väntetiderna och stärka rättssäkerheten i asylprövningen har gett fortsatt mycket goda resultat. Migrationsverket avgjorde 31 256 ärenden under 2010, nästan 4 000 fler än året innan. Väntetiderna har blivit väsentligt kortare. Den genomsnittliga handläggningstiden i första instans har minskat från 203 dagar 2009 till 130 dagar under 2010. 74 procent fick besked från verket inom sex månader. Motsvarande siffra året innan var 51 procent. I de ärenden som har avgjorts enligt det nya arbetssättet var i slutet av 2010 den genomsnittliga handläggningstiden cirka 90 dagar.

Utvecklingen mot kortare väntetider är resultatet av ett målmedvetet och långsiktigt arbete som syftar till att ytterligare stärka kvaliteten i verkets beslut och öka effektiviteten i processen. Införandet av ett Lean-baserat arbetssätt påbörjades 2009 och har fortsatt under 2010. Under våren 2011 införs arbetssättet på de sista återstående enheterna i verket.

Parallellt med införandet av det nya arbetssättet pågår avarbetning av äldre asylärenden. På grund av den kraftiga ökningen av antalet asylsökande under hösten 2010 har avarbetningsinsatsen förlängts fram till mitten av 2012. Då väntas alla äldre asylärenden vara avgjorda.

Mot kortare vistelsetider

Antalet inskrivna i mottagningssystemet för asylsökande ligger trots uppgången i antalet sökande under året på ungefär samma nivå som för ett år sedan. Vid utgången av 2010 var antalet 35 485. Vid årets slut väntas antalet vara 35 200. Målet att korta vistelsetiderna är prioriterat och är en central del i det omfattande utvecklingsarbete som verket bedriver.

Under 2010 fick 10 344 asylsökande uppehållstillstånd efter prövning av Migrationsverket eller domstol. Av dem bedömdes 22 procent vara flyktingar enligt Genèvekonventionen. Motsvarande siffra året innan var 20 procent. 36 procent av de asylsökande som fick sin ansökan prövad i sak av Migrationsverket beviljades uppehållstillstånd, vilket är en lika stor andel som 2009.

Ökat återvändande

Arbetet med att få till stånd ett väl fungerande återvändande fortsätter att vara prioriterat. Antalet personer som återvände självmant efter att ha fått slutgiltigt avslag på sin ansökan var 11 049, jämfört med 7 443 året innan. 10 607 ärenden lämnades över till polisen, ungefär lika många som 2009. Totalt avgjorde verket 22 866 återvändandeärenden under 2010, ungefär 4 000 fler än under 2009 då antalet var 18 749.

1 857 personer har ansökt om återetableringsstöd under 2010. Det är färre än året innan då antalet var 2 125. Antalet som fick sin ansökan beviljad var 1 422 jämfört med 1 735 år 2009. Flertalet av dem som sökte och beviljades stöd kom från Irak.

Återvändandearbetet gällande ensamkommande barn är ofta komplicerat. Det är stora svårigheter med efterforskning av föräldrar och att ordna med ett organiserat

mottagande i hemlandet. Migrationsverket arbetar på olika sätt vidare för ett humant och ordnat återvändande för ensamkommande barn.

Migrationsverkets samarbete med Polisen fortsätter att utvecklas, roller och ansvarsfördelning blir allt tydligare. En ny mötesstruktur har utvecklats som syftar till tydligare gränssnitt mellan myndigheterna.

Tillståndsärenden

De flesta som söker sig till Sverige gör det av andra skäl än att de är i behov av skydd. De flesta ansökningarna gäller arbete, besök, bosättning och andra så kallade tillståndsärenden. Antalet sådana ärenden ökade under förra året i förhållande till 2009. Då fick verket in sammanlagt 153 992 så kallade tillståndsärenden, jämfört med 174 816 under 2010. Bedömningen är att antalet ärenden kommer att ligga mellan 171 000 år 2011 och 161 500 år 2014. (Passärenden är inte inkluderade i dessa siffror. Passärenden antas vara cirka 22 000 per år fram till 2014)

Anhöriginvandring

Anhöriginvandringen var under 2010 ungefär lika stor som under 2009. 44 934 personer ansökte under 2010 om uppehållstillstånd på så kallad anknytning. Under 2011 väntas antalet bli 43 500 och därefter 41 000 per år.

Färre gäststudenter

Antalet som ansökte om uppehållstillstånd för gäststudier uppgick under förra året till 14 992, vilket var i nivå med antalet året innan. Som en följd av att det införs studerandavgifter från och med höstterminen 2011 väntas antalet gäststudenter minska de kommande åren. Verket bedömer att antalet sökande kommer att ligga på 7 500–8 500 per år fram till och med 2014.

Arbetskraftsinvandring

Under 2010 avgjordes 28 638 arbetsmarknadsärenden (förstagångs- och förlängningsärenden) jämfört med 21 399 under 2009. Av 2010 års ärenden bifölls 90 procent, vilket är en ökning jämfört med föregående år då andelen var 87 procent. Bedömningen är att antalet förstagångsansökningar kommer att öka och vara 29 000 år 2011 och 31 000 år 2012–2014. Bedömningen är vidare att inkomna förlängningar av arbetsmarknadstillstånd kommer att vara 7 000 år 2011, 8 000 år 2012 och 9 000 år 2013–2014.

Bland de beviljade förstagångsansökningarna för arbetstagare under 2010 var yrkesgruppen medhjälpare inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske (så kallade säsongarbetare) den största gruppen med 4 508 beviljade ansökningar. De följande två största yrkes-

grupperna för gruppen arbetstagare som beviljades arbetstillstånd var dataspecialister och storhushålls- och restaurangpersonal. De största nationaliteterna var Thailand, Indien och Kina.

Många vill bli svenska medborgare

När det gäller svenskt medborgarskap så har det skett en ökning av antalet ärenden. 32 184 personer ville bli svenska medborgare under 2010 jämfört med 25 937 året dessförinnan. Migrationsverket avgjorde 26 621 ärenden om medborgarskap under 2010. 88 procent fick besked inom sex månader. Motsvarande siffra året innan var 95 procent. Enligt verkets prognos väntas 37 000 vilja bli svenska medborgare i år och därefter stiger antalet till 40 000 per år.

Längre väntetider i flera ärendekategorier

I enlighet med regeringens prioriteringar har Migrationsverket prioriterat asylprocessen i disponeringen av tillgängliga medel. Det har medfört att ärendebalanser har ökat på andra områden. Migrationsverket har under 2010 avgjort 165 269 så kallade tillståndsärenden, vilket är en ökning jämfört med 2009 då antalet var 155 608. Trots att verket prövade fler ärenden så ökade antalet öppna ärenden med närmare 10 000. Vid utgången av 2010 väntade 34 712 personer på besked från Migrationsverket jämfört med 25 632 ett år tidigare. För att verket ska kunna nå de uppsatta målen inom alla områden måste verket tillförsäkras resurser som svarar mot den volym av ärenden som förutses de kommande åren. I annat fall blir väntetiderna längre, till exempel för dem som vill komma till Sverige av familjeskäl eller bli svenska medborgare.

Ökat behov av kommunplatser

Mottagandet av nyanlända i landets kommuner förra året var något mindre än 2009. Totalt togs cirka 15 000 personer emot i kommunerna under 2010, vilket är 20 procent färre än året innan. Nu ökar behovet. Enligt verkets prognos kommer det finnas ett behov av 17 200 kommunplatser under 2011 och 17 800 platser under 2011. Därefter minskar behovet något till 16 500 år 2013. och 16 300 år 2014.

Den 1 december 2010 trädde lagen om etableringsinsatser för vissa nyanlända i kraft. Arbetsförmedlingen tog över samordningsansvaret för nyanländas etablering. Syftet är att de ska ges bättre förutsättningar att så snabbt som möjligt lära sig svenska, komma i arbete och klara sin försörjning. Migrationsverket bidrar redan från början på olika sätt, till exempel genom att kartlägga de asylsökandes yrkes- och utbildningsbakgrund och förmedla information om svenskt arbetsliv. Omställnings-

arbetet hos Arbetsförmedlingen i kombination med en försämrad eller för liten åtkomst till anvisningsbara platser kan utgöra en risk för att bosättningsarbetet kommer att gå långsammare än tidigare.

Kompetensförsörjning

En kraftig ökning av antalet asylsökanden under 2010 medförde att den påbörjade neddragningen av personalstyrkan under våren istället resulterade i utökning under hösten. Att neddragning och utökning avlöst varandra har varit vanligt förekommande i verkets historia, men inte ett särskilt effektivt resursutnyttjande. Neddragning medför avvecklingskostnader, produktionsstörningar och kompetensförlust. Utökning medför kostnader för rekrytering och upplärning. Under 2010 föranledde det ökade resursbehovet i kombination med ett anställningsstopp för tillsvidareanställda att verket i nuläget har en större andel tidsbegränsat anställda än tidigare. Detta innebär visserligen en större flexibilitet, men kan bli kostsamt när resursbehovet inte minskar och medarbetare lämnar verket för en tryggare anställning. Följden blir produktionsstörning och kompetensförlust.

Verket ser tydligt behovet av att bemanningen hålls på en jämn nivå i kombination med att organisationen blir mer flexibel. En snabb intern omfördelning av resurser skapar förutsättningar för att bättre kunna hantera förändringar i antalet asylansökningar. Genom att under 2010 föra över resurser från anknytningsärenden till asylärenden kunde verket snabbt möta det ökade antalet asylsökande.

Ekonomi

Efter bokslutet för 2010, med en förbrukning av 133 miljoner kronor av anslagskrediterna, kan verket konstatera att de anvisade budgetramarna för 2011 inte kommer att täcka kostnaderna för att bedriva verksamheten enligt regeringens mål och det ökande antalet asylsökande. Verket bedömer att behovet av ytterligare anslagsmedel på förvaltningsanslaget till följd av ärendeutvecklingen och det ökade arbetsbelastningen

uppgår till 77 miljoner kronor under innevarande år. Ärendeutvecklingen får också konsekvenser på anslagen 1:2 Ersättningar och bostadskostnader inom utgiftsområde 8, samt 1:2 Kommunersättningar inom utgiftsområde 13, för samtliga år under planeringsperioden, se tabell 1, Begäran samt Ekonomisk redovisning, sid. 15. Dessutom har verket ett behov av kompensation på anslaget 1:3:6, Vidarebosättning för den anslagskredit som togs i anspråk 2010, för att ha möjlighet att uppnå regeringens mål att överföra 1 900 flyktingar under innevarande år.

En ny förvaltningslag

En ny förvaltningslag föreslås träda i kraft den 1 januari 2012. Det grundläggande syftet med betänkandet är att stärka den enskilda individens ställning i förhållande till myndigheterna. Ett stärkande av den enskildes ställning vid dennes kontakter med det offentliga är en nödvändig utveckling som ligger helt i linje med Migrationsverkets värderingar och förhållningssätt.

Flera av förslagen kommer att påverka Migrationsverkets arbete om de genomförs. Betänkandet föreslår bland annat att det ska finnas möjlighet till dröjsmålstalan som innebär att enskilda personer kan få alltför långa handläggningstider prövade i högre instans. I förslaget sätts sex månader som gräns för en acceptabel handläggningstid. Stora ärendegrupper hos Migrationsverket har i dag en längre handläggningstid än så och skulle därmed teoretiskt generera ett omfattande merarbete med handläggning av ärenden om dröjsmål, vilket i sin tur förlänger handläggningstiderna. Förslaget förutsätter att myndigheterna generellt kan hålla handläggningstiderna på en acceptabel nivå och att institutet dröjsmålstalan därmed kommer till användning endast undantagsvis.

Utvecklingen 2012 – 2014

*”Ett Sverige som med öppenhet tar tillvara
den globala migrationens möjligheter”*

Migrationsverkets vision

Migrationsverkets vision är ledstjärna för all verksamhet och verket har två grundläggande principer:

- respekt för människan
- ständiga förbättringar

Lean som arbetssätt och förhållningssätt

Utgångspunkten för Migrationsverkets verksamhet är respekten för människan och de mänskliga rättigheterna. Den enskilda människan sätts i centrum. Verkets förhållningssätt är att stödja personer att ta tillvara sin rätt och att ge likvärdig behandling genom att fatta förutsägbara beslut. Genom ett helhetsperspektiv fokuseras arbetet på nytta för kunden och att korta handläggningstiderna på myndigheten.

Med ständiga förbättringar ska verksamheten utvecklas så att effektiviteten, kvaliteten och arbetstrivseln ökar. I utvecklingsarbetet har myndigheten beslutat att anamma verksamhetsfilosofin Lean. Dessa värderingar och förhållningssätt är vägledande i arbetet och baseras på ett långsiktigt och hållbart tänkande. En grundläggande princip är att sträva efter en kontinuitet och jämnhet i arbetet. Detta kräver en stabilitet i dimensioneringen av myndighetens personal och kompetens. Vid stora ök-

ningar av antalet asylsökande ska personal finnas tillgänglig och när ärendevolymen sjunker prioriteras istället andra ärendekategorier. På så sätt skapas en långsiktig hållbarhet och stabilitet i verksamheten och effektivt hushållande med mänskliga och ekonomiska resurser.

Verket strävar även efter att ha värdeskapande arbetsflöden där problem lyfts upp till ytan. En grundläggande tanke är att medarbetarna själva genom förslag och idéer ska verka för ständiga förbättringar. Cheferna ska framför allt ha en stödjande och coachande roll.

Principerna i Lean har legat till grund för utvecklingen av asylprocessen och mot bakgrund av de goda resultaten införs nu tankesättet med tillhörande metoder i hela verksamheten. Det pågår många aktiviteter och projekt som syftar till att ytterligare stärka verkets förmåga att genomföra uppdraget på bästa sätt.

En annan central uppgift i utvecklingsarbetet är att med ett tydligt kundperspektiv ytterligare förbättra servicen. Verket strävar efter att ständigt bli bättre på att uppfylla höga krav på tillgänglighet, bemötande och service. Ett led i detta är att verket successivt håller på att ställas om till en e-förvaltning. Genom att införa e-tjänster blir verket tillgängligt dygnet runt och nåbart från alla platser i världen.

Utvecklingsområden

För att säkerställa att Migrationsverkets verksamhet bedrivs på ett effektivt sätt, att den ständigt förbättras och att respekten för människan står i fokus arbetar verket inom ramen för fem strategiska utvecklingsområden: rättslig kvalitet, effektivitet, service, medarbetare och omvärld. Höga krav på tillgänglighet, bemötande, service, effektivitet och rättssäkerhet ska uppfyllas. Ständiga förbättringar ska leda till ökad kundnytta.

Rättslig kvalitet

Migrationsverkets rättsliga kvalitet är en central byggsten i myndighetsutövningen. Verket arbetar löpande för att upprätthålla och utveckla den rättsliga kvaliteten i alla verksamhetsdelar, däribland ID-arbetet för en rättssäker och effektiv ärendeprocess. Genom bland annat en asylprocess med en prövning och ett mottagande av hög kvalitet ska verket vara en garant för mänskliga rättigheter.

Verket fortsätter att utveckla förmågan att tillgodose barns behov, både ensamkommande barn och barn i familj, genom att sätta barnets bästa i främsta rummet. Verket fortsätter också att utveckla förmågan att tillgodose andra särskilt utsatta grupper behov.

Kärnverksamheten och de stödjande verksamhetsområdena arbetar för att den rättsliga styrningen ska bidra till en snabb, korrekt och enhetlig handläggning inom alla verkets områden. Migrationsverket arbetar aktivt för att följa upp och kvalitetssäkra den rättsliga kvaliteten. Detta ligger sedan till grund för fortsatt utvecklingsarbete.

Effektivitet

Migrationsverkets framgångar avgörs av förmågan till en snabb och korrekt handläggning med en ekonomi i balans. Målen och uppdragen är sammanlänkade med myndighetens bestämda ambition att använda resurser på bästa sätt för att nå handläggningstidsmål i olika ärenden. Verket ska säkerställa en effektiv och rättssäker process genom det nya arbets sättet och verka för att tiderna i mottagningssystemet kortas. Samtidigt avarbetas äldre ärenden inom asyl- och tillståndsprövningen under 2012 och 2013. Detta får rimligen till följd att fler personer får uppehållstillstånd. Antalet personer som får beslut att återvända bedöms också öka. Ansträngningar för att åstadkomma ett effektivt och värdigt återvändande för de personer som har fått ett slutligt avslagsbeslut fortsätter.

Återetableringsstödet tillsammans med möjligheten att erbjuda så kallat reintegreringsstöd efter återvändande är

två viktiga verktyg i arbetet med att öka frivilligt återvändande. Verket är därför angeläget om att möjligheten till återetableringsstöd förlängs. Stödet gäller enligt nuvarande förordning (2008:778) om återetableringsstöd för vissa utlännningar till den 1 januari 2012.

Med en utvecklad e-förvaltning ska nyttan optimeras, servicen förbättras och en effektivare resursanvändning utvecklas. Detta innebär bland annat att det blir enkelt för sökande och intressenter att använda e-tjänster. Successivt sker en övergång från pappersdossier till elektroniska handlingar för i princip alla ärendetyper. Genom att införa e-tjänster blir verket tillgängligt dygnet runt och nåbart från alla platser i världen. Elektroniskt ska man var som helst, när som helst kunna göra en ansökan eller få aktuell information i ett ärende.

Service

Genom att tillhandahålla tjänster som ger största möjliga nytta för sökande och andra intressenter upprätthåller verket omvärldens förtroende samtidigt som resurserna används på ett effektivt sätt. Den interna och externa kommunikationen kännetecknas av öppenhet, snabbhet och att den är korrekt. Kundperspektivet är centralt och skapar enhetlighet och samsyn i arbetet med att ge den service som omvärlden kan förvänta sig. Verket strävar efter att ständigt bli bättre på att uppfylla höga krav på tillgänglighet, bemötande och service.

Utvecklingsarbetet inom serviceområdet drivs på av ökade krav på en effektiv och väl sammanhållen statsförvaltning. Det ställer ytterligare krav på Migrationsverket att utveckla och effektivisera verksamheten. Genom Migrationsverkets Service- och kanalstrategi 2011 – 2014, säkerställs kvaliteten och effektiviteten för servicetjänster i ett längre perspektiv.

De årliga kundundersökningar som verket genomför ökar myndighetens möjligheter att utveckla verksamheten utifrån kundernas önskemål och behov när det gäller tillgänglighet, bemötande och information. Kundundersökningar ger dessutom en bild av hur nöjda kunderna är med verkets service, öppenhet och effektivitet.

Ökad grad av självservice, e-tjänster och bättre tillgänglighet till enhetlig och relevant information minskar behovet av direktkontakt, vilket främjar effektiv handläggning och snabbt beslutsfattande. Detta sammantaget bidrar till att verket kan ha en kundservice med hög kvalitet.

Medarbetare

En förutsättning för att Migrationsverket ska kunna utföra ett bra arbete och nå målen är kunniga och engagerade medarbetare. Genom öppenhet och respekt för människan skapar vi en attraktiv arbetsplats där kompetens tas tillvara och utvecklas. Det nya arbetssättet medför att medarbetarna får större möjligheter att påverka och utveckla verksamheten. Införandet av Lean ställer krav på ny kompetens, men ger samtidigt nya möjligheter för lärande i det dagliga arbetet. Chefsrollen har utvecklats genom en styrningsfilosofi som innebär att cheferna har ett mer coachande förhållningssätt. Omfattande insatser för att stödja medarbetare och chefer i det nya arbetssättet pågår och ledarskapet är ett centralt utvecklingsområde. Parallellt pågår ett arbete med att ta fram en långsiktig kompetensstrategi. Strategin ska skapa förutsättningar för en hållbar kompetensförsörjning och öka beredskapen att möta förändringarna i omvärlden.

En satsning på att förbättra och förtydliga verkets arbetsmiljöarbete har också inletts liksom ett arbete med att se över rutiner för hantering av mobbning och diskriminering.

Omvärld

Öppenhet mot omvärlden är ett villkor för att verket ska öka effektiviteten och rättssäkerheten. Verket arbetar målmedvetet för att stärka förtroendet hos omvärlden, bland annat genom att utveckla kommunikationen och fördjupa samarbetet inom och utom Sveriges gränser. Verket arbetar aktivt för att bidra till genomförandet av Sveriges politik för global utveckling och EU:s globala ansats för migration och verkar för migration som en positiv kraft, bland annat genom cirkulär migration.

Det finns en internationell konkurrens om arbetskraft, vilket ökar behovet för Sverige att profilera sig som ett attraktivt land för arbetskraftsmigranter och internationella studenter. Ur detta perspektiv finns det anledning att stödja och förenkla formerna för cirkulär migration. Det finns behov av att ha ett transnationellt perspektiv i migrationsrelaterade frågor inom offentlig förvaltning och på arbetsmarknaden. Möjligheten till dubbelt medborgarskap, ny kommunikation, sociala medier med mera medverkar till att det blir allt vanligare att ha en hemvist i två länder samtidigt.

För att Migrationsverket ska kunna stödja cirkulär migration krävs ett tankesätt som betonar och belyser migrations positiva inneboende kraft. Systemet kan i högre grad behöva ställas om från en strikt uppdelning mellan asylrelaterad respektive legal invandring. På vilket sätt Sverige och Migrationsverket lyckas hantera frågan kan bli avgörande för hur Sverige förmår ta tillvara de utvecklingsmöjligheter migrationen kan medföra.

Migrationsverket som kunskapsmyndighet

Det ställs stora krav på Migrationsverket att vara flexibel och anpassa verksamheten till en omvärld som ständigt förändras. Det finns en samsyn mellan myndigheter och forskarsamhället om att det råder brist på forskning inom migrationsområdet och särskilt inom asylområdet. För att möta detta behov kommer Migrationsverket bland annat att i samverkan med forskarvärlden utveckla och identifiera prioriterade områden inom migration som är lämpliga för forskning. Ny kunskap inom området ska skapas, spridas, användas och utvecklas.

Verket kommer även att förbättra metoderna för utvärdering där myndighetens medarbetare kommer att delta, vilket kommer att generera ökad kunskap inom myndigheten.

Samverkan och återföring genom forskning och utveckling är en del av myndighetens kvalitetssäkring.

Beredskap inför förändringar

Migrationsverkets verksamhet påverkas i stor utsträckning av faktorer i omvärlden som är svåra att förutse och att påverka. Verket måste ständigt ha en beredskap för att möta förändringar i ärendevolymer och typ av ärenden. Oro och konflikter i olika länder kan till exempel snabbt leda till att fler söker sig till Sverige för att söka asyl. Sådana växlingar i ärendeflödet kräver stor flexibilitet och förmåga till omställning i myndigheten. Till en del kan variationer mötas genom interna omprioriteringar och utveckling av service och tjänster. Det är också en fråga om kompetens och organisation av arbetskraften. Det utvecklingsarbete som verket bedriver sker utifrån en helhetssyn på uppdraget vilket främjar flexibilitet, långsiktighet och kontinuitet i arbetet. En av grundvärderingarna i Lean är att ha ett långsiktigt perspektiv och skapa jämna och kontinuerliga arbetsflöden. Med en stabil personell dimensionering kan verket göra lämpliga prioriteringar vid givet tillfälle.

Långsiktig resursdimensionering och finansiering

För ett stabilt system med korta handläggningstider är en avgörande faktor att verkets kapacitet för prövning är dimensionerad för att klara även hastiga och tillfälliga uppgångar av antalet asylsökande. Om antalet nya asylsökande överstiger maxkapaciteten, även under en begränsad tid, byggs det snabbt upp balanser som får negativa konsekvenser för handläggningstider och antalet inskrivna i mottagningsystemet under lång tid framåt.

En maxkapacitet motsvarande cirka 34 000 ärenden, enligt Migrationsverkets prognos som lämnades den 23 februari 2011, behöver snabbt kunna uppnås vid varje tidpunkt under den kommande perioden. För att det ska vara möjligt krävs en långsiktig kapacitets- och resursplanering som omfattar mer än ett budgetår i taget. Att öka eller minska kapaciteten genom omfattande rekrytering respektive avveckling av personal tar lång tid innan det ger effekt i produktionen, särskilt när det är fråga om att snabbt öka kapaciteten. Det är en ineffektiv och kostsam metod, både i form av direkta rekryterings-, utbildnings- och avvecklingskostnader och indirekt i form av snabbt ökade balanser och handläggningstider.

Om man önskar en snabb handläggning av asylärenden så är en organisation med en flexibel kapacitet en nödvändig förutsättning. Det bör finnas en beredskap och en kompetens som gör det möjligt att växla mellan olika ärendekategorier, beroende på var behovet för tillfället är störst. Även i andra delar av processen såsom överprövning, återvändandearbete och bosättningsarbete behövs en möjlighet till flexibilitet för att undvika att det byggs upp stora balanser.

En föränderlig omvärld ställer också krav på en följsam styrning av myndigheten från regeringens sida. För att

verket ska ha bästa möjliga beredskap för skiftande behov krävs inte bara en intern flexibilitet utan också en finansiering som är anpassad till den osäkerhet som präglar verksamheten. Med en sådan finansiering skapas förutsättningar för den flexibilitet inom myndigheten som krävs.

Kompetens

Arbetet med en långsiktig kompetensstrategi för verket är central och har börjat ta form. Strategin ska resultera i ett proaktivt förhållningssätt och en beredskap att möta förändrade kompetenskrav. Kompetensanalyser ska säkerställa rätt kompetens i varje del av organisationen. I kompetensstrategin ska också faktorer som främjar eller hindrar kompetensutvecklingen identifieras.

Utökningar och neddragningar har avlöst varandra de senaste åren i takt med att det har skett växlingar i ärendevolymer. Det nya arbets sättet och en långsiktig kompetensstrategi skapar förutsättningar för ett mer effektivt nyttjande av verkets personella resurser, men ökade ärendevolymer kräver även ökade resurser. En finansiering som är anpassad till den osäkerhet som präglar verksamheten skulle säkerställa ett bättre resursutnyttjande och undanröja risken för produktionsstörningar och kompetensförluster.

Ekonomisk redovisning

Ekonomi 2011

För budgetåret 2010 tilldelades Migrationsverket 2 060 miljoner kronor på anslaget 1:1, Förvaltningsanslag. Vid årets början fanns dessutom ett ingående överföringsbelopp på minus 27 miljoner kronor. Totalt disponibelt belopp blev därmed 2 033 miljoner kronor. Under 2010 förbrukades totalt 2 166 miljoner kronor, vilket innebar att 133 miljoner av anslagskrediten utnyttjades. Underskottet är en följd av den kraftiga ökningen av asylsökande, som inneburit ökade kostnader för både prövnings- och mottagningsverksamheten.

I regleringsbrevet för 2011 har regeringen tilldelat Migrationsverket 2 417 miljoner kronor i förvaltningsanslag för budgetåret 2011, varav 103 miljoner ska kompensera den utnyttjade anslagskrediten.

Verket konstaterar att de utökade medlen som föreslås i budgetpropositionen 2010/11:1 för året 2011 innebär en dimensionering för att nå en god måluppfyllelse i samtliga processer enligt de förutsättningar som var aktuella före sommaren 2010. Sedan dess har den hastiga ökningen av antalet asylsökande från Serbien förändrat

bilden av verksamhetens omfattning de närmast kommande åren. Dimensioneringen grundades på 28 000 avgjorda asylärenden. Verkets bedömning är nu att minst 6 000 fler ärenden behöver avgöras för att klara de mål som regeringen anger. Verket har dessutom under 2010 sett en utveckling mot större andel anläggningsboende som är betydligt mer kostnadskrävande än eget boende.

Tillgängliga medel är 2 284 miljoner kronor eftersom anslagskrediten belastades med 133 miljoner kronor. Detta innebär sammantaget att verket har 118 miljoner kronor mer under innevarande år jämfört med 2010. De ökade resurserna för år 2011 ska täcka de nya uppgifter verket får enligt budgetpropositionen 2010/11:1, bland annat kostnader för övertagande av migrationsexperten och införande av uppehållstillståndskort med biometri. Återstående medel räcker inte för att verket ska klara att avgöra de 34 000 ärenden som krävs för att nå de av regeringen uppsatta målen. Därför har verket redan nu tecknat in hela anslagskrediten om 72 miljoner kronor.

Verket förordar att medel tillskjuts under 2011 och framåt för att stegvis bygga upp en mer flexibel prövningsorganisation. Detta skulle innebära såväl en möjlighet att minska känsligheten för upp- och nedgångar i antalet asylsökande som förutsättningar att undvika att balanserna för tillståndsärenden blir alltför höga. Följden skulle dessutom bli ett mer jämt resursutnyttjande och en totalt sett lägre kostnad över tiden. I Migrationsverkets prognos, lämnad till regeringen den 23 februari 2011, görs bedömningen att ett tillskott på 77 miljoner kronor jämfört med disponibla medel för 2011 behövs, framförallt för att täcka ökade ärendevolymer. Om verket inte kompenseras för de kostnader som är hänförliga till det ökade antalet asylsökande från Västra Balkan under hösten 2010, måste en fortsatt nedprioritering av vissa verksamheter göras för att anpassa den totala verksamheten till tillgängliga medel.

Med de prioriteringar som regeringen gör i regleringsbrevet för 2011 blir resultatet att mer resurser används i asylprocessen och mindre i tillståndsprövningen jämfört med den dimensionering som regeringen gjorde i budgetpropositionen 2010. En nedprioritering skulle innebära att tillståndsprövningen kommer att öka sina balanser ytterligare, i huvudsak inom ärendekategorierna anknytnings- och medborgarskapsärenden. Därefter behöver både asylprövnings- och återvändandeverksamheterna minska. Resultatet skulle bli längre handläggningstider inom asylprövning och återvändande, med risk att äventyra det nya flödesorienterade arbets sättet inom asylprövningen. Kostnaderna för transfereringar (anslag 1:2, Ersättningar och bostadskostnader) riskerar dessutom att öka ytterligare.

Tabell 2 – Behov av medel 2011 (tkr)

Anslog		Tilldelade medel i RB 2011	Anslogs-sparande/kredit	Tillgänga medel 2011	Behov 2011	Differens
Utgiftsområde 8, Migration						
1:1	Migrationsverket	2 416 981	-133 297	2 283 684	2 360 600	-76 916
1:2:2	Ersättningar	2 723 747	-288 490	2 435 257	3 340 700	-905 443
1:2:3	Bostadskostnader	302 640	-30 800	271 840	361 300	-89 460
1:3:6	Vidarebosättning	365 180	-1 367	363 813	365 180	-1 367
1:6	Offentligt biträde	230 005	105 987	335 992	263 675	72 317
1:8	Från EU-budgeten	136 880	13 022	149 902	158 551	-8 649
Utgiftsområde 13, Integration och jämställdhet						
1:2:1	Extra ersättning för mottagna 2010	152 230		152 230	152 320	-90
1:2:2	Ny schablonersättning	216 227		216 227	165 641	50 586
1:2:3	Ersättning för initialt ekonomiskt bistånd	84 143		84 143	67 144	16 999
1:2:10	Grundersättning	156 255		156 255	156 255	0
1:2:11	Schablonersättning	1 637 148		1 637 148	1 951 948	-314 800
1:2:12	Ersättning för ekonomiskt bistånd	190 000		190 000	190 000	0
1:2:13	Ersättning för ensamkommande barn	1 756 000	-30 780	1 725 220	2 000 000	-274 780
1:2:14	Ersättning för vissa särskilda kostnader	60 000		60 000	60 000	0
1:2:15	Ersättning för stöd och service och hälso- och sjukvård	180 000		180 000	190 000	-10 000
1:2:16	Extra ersättning 2007 till 2009	18 280		18 280	18 280	0
Summa 1:2	Kommunersättningar	4 450 283	-30 780	4 419 503	4 951 588	-532 085

Ärendeutvecklingen får också konsekvenser på anslaget 1:2 inom utgiftsområde 13 för samtliga år under planeringsperioden.

Migrationsverket föreslår att anslaget 1:1 för 2011 räknas upp med 77 miljoner kronor liksom övriga anslag enligt behov som redovisas i tabellen ovan.

Resursbehov 2012 – 2014

Regeringen har i budgetpropositionen angett en planeringsram för budgetåret 2012 om 2 172 miljoner kronor på förvaltningsanslaget (1:1) vilket är ungefär samma nivå som utfall 2010. Dock kan ett negativt överföringsbelopp minska tillgängliga medel avseende år 2012 med minst 77 miljoner kronor. För år 2013-2014

ligger den föreslagna tilldelningen på 2 064 respektive 2 071 miljoner kronor.

Med hänsyn till den prognos över ärendeutveckling och behov av anslagsmedel som verket lämnade den 23 februari 2011, är den föreslagna tilldelningen inte tillräcklig. Verkets dimensionering under dessa år är inte anpassad för ökningen av antalet asylsökande. Därmed finns inte förutsättningar för att bedriva verksamheten i enlighet med de mål som regeringen har satt upp. Risken är mycket stor att Migrationsverket får växande ärendebalanser med längre handläggningstider som följd, vilket inte bara drabbar enskilda utan också leder till högre belastning på statsbudgeten. Det föreligger alltså en risk för försämrad resultatutveckling inom Migrationsverket under de kommande tre åren.

Tabell 3 – Behov av ytterligare medel 2012 – 2014 (mkr)

Anslag		2012	2013	2014
Utgiftsområde 8, Migrationspolitik				
1:1	Migrationsverket	168	167	189
1:2	Ersättningar och bostadskostnader	1 145	1 351	1 266
1:6	Offentliga biträden i utlännings- ärenden	29	18	18
1:8	Från EU-budgeten	0	3	8
Utgiftsområde 13, Integration och jämställdhet				
1:2	Kommunersättningar vid flykting- mottagande	459	1 855	2 236

Ovanstående behov bygger på att inga underskott förs över mellan åren.

Anslagsbehållning över 3 procent

Enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag 9 kap. 3§ ska myndigheten redovisa den planerade användningen av anslagsbehållning som överstigen tre procent på ett visst anslag. Av redo-

visningen här nedan för det senaste räkenskapsåret framgår vilka överföringsbelopp som redovisas på respektive anslagspost.

Tabell 4 – Anslagsbehållning (tkr)

Anslag	Anvisat 2011	Överförings- belopp	Anslagsbehåll- ning 2011	Kronor att överföra enligt RB 2011	
Utgiftsområde 8, Migrationspolitik					
1:1:1	Migrationsverket	2 416 981	-133 297	Inget	
1:2:2	Ersättningar	2 723 747	-288 490	Inget	
1:2:3	Boende	302 640	-30 800	Inget	
1:3:4	Återvändningsförberedelser	5 300	2 565	Inget	
1:3:5	Återvändningsbidrag	1 000	868	Inget	
1:3:6	Vidarebosättning	365 180	-1 367	Inget	
1:3:7	Resor vid vidarebosättning	16 150	1 288	Inget	
1:3:8	Anhörigresor	4 500	2 709	Inget	
1:6:2	Offentligt biträde i utlänningsärenden	230 005	105 987	Allt	105 987
1:7:1	Utresor för avvisade och utvisade	66 202	3 688	Inget	
1:8:1	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	136 880	92 572	10 %	13 022
Utgiftsområde 13, Integration och jämställdhet					
1:2:1	Extra ersättning för mottagna 2010	152 230	2 340	Inget	
1:2:2	Ny schablonersättning	216 227		Inget	
1:2:3	Ersättning för initialt ekonomiskt bistånd	84 143		Inget	
1:2:10	Grundersättning	156 255	2 814	Inget	
1:2:11	Schablonersättning	1 637 148	110 837	Inget	
1:2:12	Ersättning för ekonomiskt bistånd m.m.	190 000	14 379	Inget	
1:2:13	Ersättning för ensamkommande barn	1 756 000	-30 780	Inget	
1:2:14	Ersättning för vissa särskilda kostnader	60 000	26	Inget	
1:2:15	Ersättning för stöd och service och hälso- och sjukvård	180 000	21 921	Inget	
1:2:16	Extra ersättning 2007 till 2009	18 280	22 640	Inget	

Överföring av anslagssparande

De anslag där verkets prognoser överstiger tilldelade medel för 2011 och där ett positivt överföringsbelopp redovisas för 2010, vilket inte föreslås överföras som anslagssparande i regleringsbrevet för 2011, finns både inom utgiftsområde 8 och 13.

Inom utgiftsområde 8 redovisas ett positivt överföringsbelopp på anslagspost 1:8, från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar. Ufallet för 2010 blev lägre än förväntat på grund av att slutgranskning för 2008 års program blivit försenat. Enligt verkets beräkningar i prognosen som lämnades den 23 februari 2011 finns ett ofinansierat behov om 5,3 miljoner kronor för 2011. Verket föreslår därför att

beloppet som överförs till 2011 höjs med motsvarande belopp.

Tilldelade medel inom utgiftsområde 13 anslag 1:2, Kommunersättningar vid flyktingmottagande grundades på ett lägre antal kommunmottagna än de senaste prognoserna. Därför vill verket göra anspråk på det positiva överföringsbelopp som uppstått enligt årsredovisning för 2010 på anslaget 1:2:11, Schablonersättning och 1:2:15, Ersättning för stöd och service och hälso- och sjukvård. Eftersom dessa överskott inte fullt ut täcker de underskott som uppstår enligt prognosen, föreslås att även överskotten på övriga anslagsposter omfördelas till posterna 11 och 15 efter behov.

Behov av bemyndigande

Behov av särskilda bemyndiganden bedöms föreligga för anslagen 1:7, Utresor för avvisade och utvisade, och 1:8,

Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar.

Tabell 5 – Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden anslag 1:7 (tkr)

Anslag 1:7	2010 prognos	2011 förslag	2012 förslag	2013 förslag	2014 förslag
Ingående åtaganden		0	8 000	8 000	0
+ Nya åtaganden		8 000	8 000		
- Infriade åtaganden		0	8 000	8 000	
Utestående åtaganden vid årets slut	0	8 000	8 000	0	0
Tilldelad/föreslagen be- myndiganderam		10 000	10 000	8 000	8 000

Bemyndigandet behövs för de anslagsmedel, högst 14 miljoner kronor av anslagsposten, som får användas för att finansiera åtgärder som enligt avtal med svenska,

utländska och internationella organisationer vidtas i samband med utlänningars återvändande.

Tabell 6 – Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden anslag 1:8 (tkr)

Anslag 1:8	2010 prognos	2011 förslag	2012 förslag	2013 förslag	2014 förslag
Ingående åtaganden		297 000	407 000	-	-
+ Nya åtaganden		250 000	225 000	-	-
- Infriade åtaganden		140 000	187 000	250 000	195 000
Utestående åtaganden vid årets slut	297 000	407 000	445 000	-	-
Tilldelad/föreslagen be- myndiganderam	0	440 000	445 000	-	-

Anslaget disponeras för projekt som beviljats bidrag från Europeiska flyktingfonden II och III samt från Europeiska

återvändandefonden. Avtalen tecknas för mer än ett år i taget.

Investerings i anläggningstillgångar

Enligt regleringsbrevet för 2011 har verket en låneram på 254 miljoner kronor vilken är en sänkning med 32 miljoner kronor i förhållande till 2010. Den största investeringen avser projektet e-Migration, som beräknas vara slutfört under 2012. Projektet, som påbörjades 2008 har en budget på 199 miljoner kronor varav investeringarna i huvudsak är immateriella anläggningstillgångar. De är beräknade till 28 miljoner kronor år 2011 och 14 miljoner kronor år 2012. Till detta

tillkommer VIS - projektets planerade utvecklingsinsatser och IT-investeringar. Budgeten för e-Migration har under 2010 utökats från 107 miljoner kronor till 199 miljoner kronor, vilket innebär att lånebehovet ökar åren 2011 och 2012.

Verket yrkar på låneram för 2012-2014 enligt nedanstående tabell.

Tabell 7 – Investeringar i anläggningstillgångar 2011 – 2014 (tkr)

	2011 prognos	2012 beräkn.	2013 beräkn.	2014 beräkn.
Ingående balans, lån i Riksgäldskontoret	222 503	246 494	249 754	205 847
Beräknad nyupplåning <i>varav: investeringar i immateriella anläggningstillgångar</i>	117 790 56 000	94 000 33 000	65 600 17 000	53 350 14 000
Beräknad amortering	93 799	90 740	109 507	78 239
UB lån i riksgäldskontoret	246 494	249 754	205 847	180 958
Beslutad/föreslagen låneram	254 000	250 000	206 000	181 000
Beräknad ränteutgift	2 540	2 500	2 060	1 810
Ränteantaganden för ny upplåning (%)	1 %	1 %	1 %	1 %
Finansiering räntor och amortering Anslaget 1:1	100 %	100 %	100 %	100 %

Räntekontokredit

För innevarande år har verket en räntekontokredit på 210 miljoner kronor, vilket är en ökning på 10 miljoner kronor i jämförelse med 2010. Investeringsnivån kommer att ligga på en oförändrad nivå under 2012 på grund av forsknings- och utvecklingsprojekt och nödvändiga IT-investeringar. Verket bedömer att den framtida belastningen på räntekontot inte behöver orsaka ytterligare en höjning av krediten.

Anslagskredit

Förslag till nivå på anslagskredit (se tabell 7) baseras på att krediten på de volymstyrda anslagen 1:1, Förvaltning och 1:2, Ersättningar och bostadskostnader behöver vara

något högre för att skapa handlingsutrymme vid volymändringar. Variationer i ärendevolymer ger inte omedelbart effekt i form av ökade eller minskade kostnader på de två anslagen. Kostnader ökar eller minskar med viss fördröjning i samband med anpassning av verksamheten till förändringar av ärende volymer. De föreslagna nivåerna på anslagskrediter inom anslaget 1:2 Kommunersättningar vid flyktningmottagande, överensstämmer med regleringsbrevet för Migrationsverket avseende 2011 inom politikområde 13, med undantag för 1:2:12 Ersättning för ekonomiskt bistånd med mera, där verket föreslår anslagskredit på 8 % istället för 0 %.

Tabell 8 – Anslagskredit 2012 – 2014

Anslag		2012 förslag	2013 förslag	2014 förslag
Utgiftsområde 8, Migrationsverket				
1:1:1	Migrationsverket	5 %	5 %	5 %
1:2:2	Ersättningar till asylsökande, kommuner och landsting	8 %	8 %	8 %
1:2:3	Bostäder för asylsökande	8 %	8 %	8 %
1:3:4	Återvändningsförberedelser	3 %	3 %	3 %
1:3:5	Återvändningsbidrag	3 %	3 %	3 %
1:3:6	Vidarebosättning m.m.	3 %	3 %	3 %
1:3:7	Resor för vidarebosättning m.m.	3 %	3 %	3 %
1:3:8	Anhörigresor	3 %	3 %	3 %
1:6:2	Offentliga biträden i utlänningsärenden	3 %	3 %	3 %
1:7:1	Utresor för avvisade och utvisade	3 %	3 %	3 %
1:8:1	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	3 %	3 %	3 %
Utgiftsområde 13, Kommunersättningar vid flyktingmottagande				
1:2:1	Extra ersättning för mottagande 2010	0 %	0 %	0 %
1:2:2	Ny schablonersättning	10 %	10 %	10 %
1:2:3	Ersättning för initialt ekonomiskt bistånd	10 %	10 %	10 %
1:2:10	Grundersättning	0 %	0 %	0 %
1:2:11	Schablonersättning	7 %	0 %	0 %
1:2:12	Ersättning för ekonomiskt bistånd m.m.	8 %	8 %	8 %
1:2:13	Ersättning för ensamkommande barn	10 %	10 %	10 %
1:2:14	Ersättning för vissa särskilda kostnader	0 %	0 %	0 %
1:2:15	Ersättning för stöd och service och hälso- och sjukvård	10 %	10 %	10 %
1:2:16	Extra ersättning 2007 till 2009	0 %	0 %	0 %

Avgifter mot inkomsttitel

Verksamhet där avgifterna inte disponeras

En ansökan om uppehålls- och arbetstillstånd har olika avgifter beroende på ansökningsskälet och sökandes ålder. En andel av de sökande är också avgiftsbefriade. De flesta förstagångsansökningarna om uppehålls- och arbetstillstånd lämnas in på utlandsmyndigheterna där avgiften också betalas. Till Migrationsverket betalas i första hand avgifter i förlängningsärenden och vid elektroniska förstagångsansökningar. Avgifterna är för närvarande 2000, 1000, 500 eller 250 kronor.

För 2010 blev intäkten 64 416 056 kr. Totalt antal inkomna ansökningar om uppehålls- och arbetstillstånd, inklusive dem som först kommit in på en utlandsmyndighet, var för 2010 totalt 138 619 stycken. Uppskattningsvis har avgiften betalats till Migrationsverket i 40 % av dessa ärenden. För tillståndsärenden uppskattas intäkten till 70 miljoner kronor år 2011. Andelen e-ansökningar förväntas öka

ytterligare under kommande år, vilket ger en förskjutning av inbetalningar av ansökningsavgifter i migrationsärenden från utlandsmyndigheterna till Migrationsverket. Ansökan om främlingspass kostar 750 kronor och expeditionavgiften för ett utfärdat resedokument kostar 400 kronor. 2010 inkom 21 051 ansökningar om främlingspass och intäkten blev 7 953 461 kronor. Under 2010 utfärdades 3 510 resedokument och intäkten blev 1 265 651 kronor. För 2011 uppskattas inkomsterna till 8 respektive 1,3 miljoner kronor. Under året har 113 100 kronor betalats av sökande som ansökt om status som varaktigt bosatt i Sverige.

En ansökan om svenskt medborgarskap kostar 1 500 kronor, 475 kr eller 175 kronor beroende på typ. För 2010 inkom 32 184 ärenden och intäkten blev 43 877 474 kronor. År 2011 prognostiseras att 37 000 personer ansöker om svenskt medborgarskap. Intäkten beräknas till 50 miljoner kronor.

Migrationsverket har slutligen haft 1 062 000 kronor i inkomster från transportörsavgifter. 468 000 kr har periodiserats då avgiftsbesluten överklagats i första instans. För 2011 är prognosen osäker då verket väntar på beslut från Kammarrätten. Dessa inkomster redovisas mot inkomstitel och tillfaller inte myndigheten.

Samråd om avgifter med ESV

Migrationsverket har under budgetåret 2010 haft kontakt med Justitiedepartementet för att diskutera vilket mål som ska gälla för Migrationsverkets avgiftsbelagda verksamhet. I regleringsbrevet för 2011 anges att den avgiftsbelagda verksamheten undantas från regeln om full kostnadstäckning enligt 5 § första stycket avgiftsförordningen. Enligt 7 § samma förordning ska myndigheten

varje år samråda med Ekonomistyrningsverket (ESV) om de avgifter som verket tar ut. ESV får medge undantag från samrådsskyldigheten. När det gäller avgiftsbelagd verksamhet utan krav på full kostnadstäckning beslutar ESV efter prövning i varje särskilt fall hur samrådsskyldigheten ska fullgöras.

Migrationsverket har i skrivelse den 21 februari 2011 till Ekonomistyrningsverket, yrkat om dispens från årlig samrådsskyldighet.

Tabell 9 – Prognos för antal ansökningar om svenskt medborgarskap

	2011	2012	2013	2014
Medborgarskapsärenden	37 000	40 000	40 000	40 000

Tabell10 – Prognos för antal ansökningar om främlingspass och utfärdade resedokument

	2011	2012	2013	2014
Främlingspass	22 000	22 000	22 000	22 000
Resedokument	3 500	3 500	3 500	3 500
Totalt	25 500	25 500	25 500	25 500

Tabell 11 – Prognos avgifter mot inkomstitel

	2011	2012	2013	2014
Svenskt medborgarskap	50 000	50 000	50 000	50 000
Tillståndsärenden	70 000	75 000	80 000	85 000
Främlingspass	8 000	8 000	8 000	8 000
Resedokument	1 300	1 300	1 300	1 300
Totalt	129 300	134 300	139 300	144 300

Anslagsöversikt

Översikt över budgetyrkande för perioden 2012–2014 (tkr)

Anslag	Utfall 2010	Disponibla 2011	Behov 2011	Migrationsverkets förslag		
				2012	2013	2014
Politikområde 8, Migration						
1:1 Migrationsverket	2 166 322	2 283 684	2 360 600	2 340 400	2 230 800	2 259 700
Ap. 1 Prövning av ansökan	2 166 322	2 283 684	2 360 600	2 340 400	2 230 800	2 259 700
1:2 Ersättningar och bostadskostnader	3 480 002	2 707 097	3 702 000	3 636 800	3 520 300	3 311 100
Ap. 2 Ersättningar till asylsökande, kommuner och landsting	3 113 338	2 435 257	3 340 700	3 342 800	3 239 300	3 049 100
Ap. 3 Bostäder för asylsökande	366 664	271 840	361 300	294 000	281 000	262 000
1:3 Migrationspolitiska åtgärder	324 418	390 763	390 530	392 330	392 330	392 330
Ap. 4 Återvändningsförberedelser	2 735	5 300	5 300	5 300	5 300	5 300
Ap. 5 Återvändningsbidrag	132	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Ap. 6 Vidarebosättning m.m.	304 898	363 813	365 180	365 180	365 180	365 180
Ap. 7 Resor vid vidarebosättning m.m.	14 862	16 150	16 550	16 150	16 150	16 150
Ap. 8 Anhörigresor	1 791	4 500	2 500	4 700	4 700	4 700
1:6:2 Offentligt biträde i utlännings- ärenden	176 369	335 992	263 675	238 955	217 915	217 885
1:7:1 Utresor för av- och utvisade	63 514	66 202	66 202	66 202	66 202	66 202
1:8 Från EU-budgeten finansierade insat- ser för asylsökande och flyktingar	114 175	149 902	158 551	152 761	178 373	132 372
Politikområde 13, Integration och jämställdhet						
1:2 Kommunersättning vid flykting- mottagande	4 515 543	4 419 503	4 951 588	4 726 717	4 867 985	5 473 292
Ap. 1 Extra ersättning för mottagna 2010	78 660	152 230	152 320	25 000	5 000	0
Ap. 2 Ny schablonersättning		216 227	165 641	783 596	1 068 404	1 053 559
Ap. 3 Ersättning för initialt ekonomiskt bistånd		84 143	67 144	72 906	68 230	68 745
Ap.10 Grundersättning	151 956	156 255	156 255	120 450	122 650	125 675
Ap.11 Schablonersättning	2 869 721	1 637 148	1 951 948	710 049	0	0
Ap.12 Ersättning för ekonomiskt bistånd m m	105 621	190 000	190 000	203 780	208 760	213 880
Ap.13 Ersättning för ensamkommande barn	976 172	1 725 220	2 000 000	2 547 250	3 131 400	3 742 900
Ap.14 Ersättning för vissa särskilda kost- nader	102 974	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Ap.15 Ersättning för stöd och service och hälso- och sjukvård	173 079	180 000	190 000	198 686	203 541	208 533
Ap.16 Extra ersättning 2007 till 2009	57 360	18 280	18 280	5 000	0	0
Totalt anslagsfinansierat	10 840 343	10 353 143	11 893 146	11 554 165	11 473 905	11 852 881

